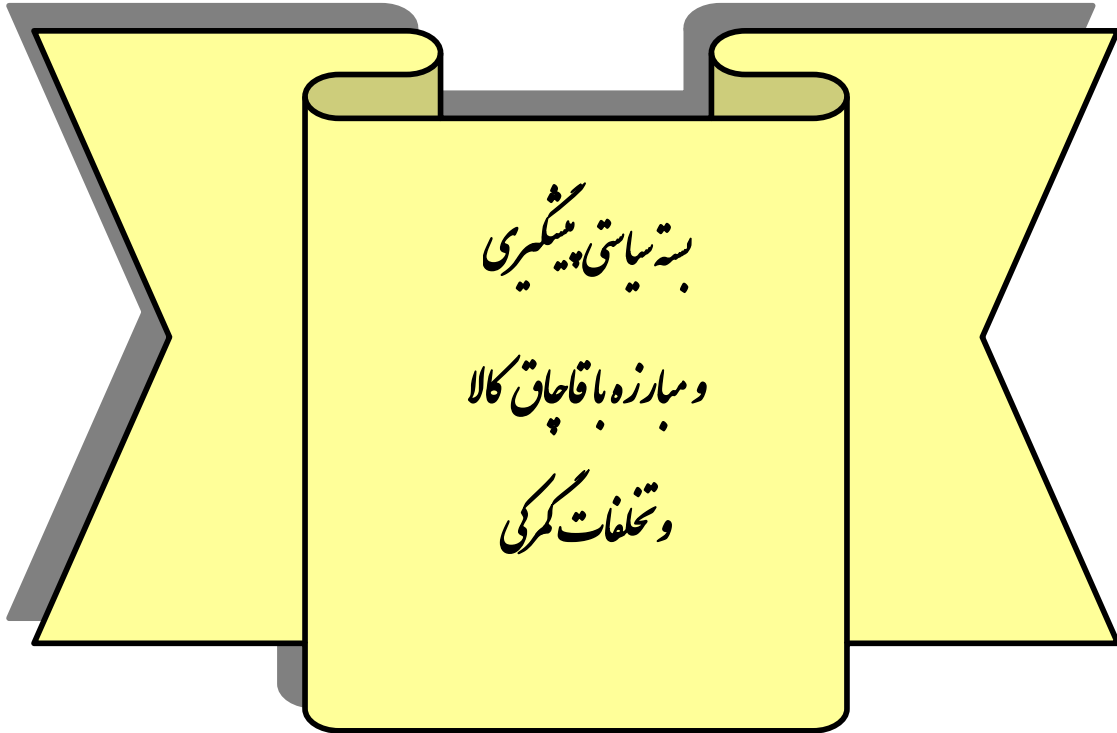

وزارت امور اقتصادی و دارائی
گمرک جمهوری اسلامی ایران

بسته سیاستی پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا و تخلفات گمرکی

مقدمه:

نظر به اینکه مبارزه با پدیده شوم قاچاق کالا یکی از مصادیق جهاد اقتصادی قلمداد شده و سیاست گذاری و برنامه ریزی جهت پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا امری ضروری و اجتناب ناپذیر می باشد و از آنجایی که گمرک به عنوان مرزبان اقتصادی در مرزهای رسمی کشور مستقر و علاوه بر نظارت بر ورود و خروج کالا، به عنوان سازمان شاکی وفق قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز درخصوص پرونده های قاچاق اقدام می نماید، لذا به منظور پیشگیری و مبارزه همه جانبه با قاچاق کالا و تخلفات گمرکی در مبادی رسمی، بسته سیاستی « پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا و تخلفات گمرکی » مشتمل بر چهار سرفصل به شرح زیر ابلاغ می شود:

- 1- پیشگیری از شکل گیری بسترهای قاچاق کالا و تخلفات گمرکی
- 2- نظارت بر عملیات گمرکی
- 3- پیگیری دقیق پرونده های مشکله قاچاق
- 4- اشراف کامل نظارتی و آماری بر عملکرد

1- پیشگیری از شکل گیری بسترهای قاچاق کالا و تخلفات گمرکی :

- 1-1- تجهیز گمرکات ورودی و خروجی که سهم عمده ای در واردات، صادرات و ترانزیت دارند به دستگاهها و سیستم های پیشرفته کنترلی نظیر X-RAY ، Gamma Ray، دوربین مداربسته، دروازه های ورودی الکترونیکی و ... با استفاده از ظرفیت های بخش خصوصی.
- 1-2- توزیع منطقی عملیات گمرکی با بهره گیری از طرح آمایش سرزمینی گمرک به نحوی که در هر یک از گمرکات، حجم عملیات با امکانات و تجهیزات آن گمرک جهت اعمال کنترل های لازم متناسب باشد.
- 1-3- تخصیص نمودن گمرکات اجرایی براساس کالاهای هدف به منظور نظارت دقیق بر ورود و خروج کالا با بهره گیری از کارشناسان متخصص (با عنایت به تنوع کالاهای وارداتی و صادراتی کشور، منظور تعیین دقیق نوع کالا، ارزش و تعرفه آن، ضرورت دارد جهت اعمال کنترل های دقیق تر درخصوص برخی از کالاهای مهم و حساس، ارزیابان و کارشناسان گمرکات اجرایی آموزش های تخصصی مرتبط را طی نمایند).

در همین راستا گمرکات تخصصی برای واردات و صادرات تعیین شده تا کالاهای مزبور فقط از گمرکاتی که از حیث نیروی کارشناسی و امکانات برخوردار هستند ترخیص شوند. بنابراین گمرکات تخصصی به شرح پیوست شماره 1 در رویه واردات و صادرات عملیات گمرکی را انجام می دهند.

1-4- تبادل اطلاعات با دستگاه ها و مراجع مسئول و نظارتی در حوزه ترانزیت بمنظور کنترل بهینه عملیات ترانزیت از جمله استفاده نیروی انتظامی و سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای از سامانه کنترل ترانزیت جهت نظارت در طول مسیر کامیونها.

1-5- حراست از اسناد گمرکی و ایمن سازی آن ها با استفاده از فن آوری های نوین (مثل RFID و بارکد دوبعدی، هولوگرام و ...) به منظور پیشگیری از جعل و سوء استفاده از اسناد گمرکی.

1-6- استفاده از سامانه الکترونیکی جهت انجام هرگونه عملیات گمرکی به منظور به حداقل رساندن مراجعه حضوری ترخیص کاران و صاحبان کالا از جمله سامانه اظهار از راه دور و نیز استقرار سامانه کنترل کالا در درب خروج در گمرکات اصلی و مهم کشور.

1-7- طراحی و بهره برداری از پلمپ مطمئن و پیشرفته جهت کنترل های گمرکی.

2- نظارت بر عملیات گمرکی:

الف- ترانزیت خارجی:

2-1- مسئولین گمرکات اجرایی موظفند با تشکیل کمیته تخصصی در خصوص رویه ترانزیت خارجی نسبت به پیاده سازی فرایند استاندارد و پیگیری ردیف های مرزی تسویه نشده اقدامات قانونی معمول (در صورت احراز قاچاق تعقیب قانونی و از جهت وصول تضمین های اخذ شده از طریق امور مالی پیگیری شود) و چنانچه در این خصوص با مشکلاتی مواجه شده اند، ضمن پیگیری، در صورت عدم رفع آن، مراتب را به گمرک ایران منعکس تا اقدامات لازم بعمل آید. (موضوع بخشنامه های شماره 187980 مورخ 88/8/19؛ شماره 3483 مورخ

90/1/17

اداره کل نظارت بر ترانزیت و بخشنامه شماره 231673 مورخ 89/11/4 معاونت حقوقی، پیوست 2).

2-2- مسئولین گمرکات اجرایی موظفند ضمن نظارت بر الصاق پلمپ به محفظه کالا و تانکرهای حامل محموله های ترانزیتی، نسبت به آموزش نیروهای تحت امر جهت آشنایی هر چه بیشتر با نحوه الصاق صحیح پلمپ (به منظور پیشگیری از هرگونه تخلفات احتمالی) اقدام لازم بعمل آورند. (بخشنامه شماره 191367 مورخ 89/9/12 دفتر ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات، پیوست 3).

2-3- اعلام وصول کالاهای ترانزیتی در گمرکات اجرایی مقصد باید توسط دو نفر از کارشناسان خبره بعمل آید و با استفاده از سیستم های موجود بین گمرکات مبدا و مقصد، وصول کالاهای ترانزیتی پیگیری شود. همچنین

به منظور پیشگیری از تخلفات احتمالی و قاچاق توسط شرکت های حمل و نقل، تسهیلات ویژه (از قبیل پذیرفتن بن بیمه و ...) به شرکت های حمل و نقل بین المللی خوشنام اعطاء و نسبت به شرکت های متخلف و دارای سابقه قاچاق، محدودیت های قانونی در چارچوب مقررات اعمال و از اعطای تسهیلات ویژه مثل بن بیمه خودداری شود. (بخشنامه شماره 55661 مورخ 90/3/21 اداره کل نظارت بر ترانزیت، پیوست 4).

2-4- ضرورت دارد گمرکات، نظارت بر اظهار صحیح کالاهای ترانزیتی و عدم پذیرش اظهار کلی را مدنظر قرار دهند. (بخشنامه شماره 84106 مورخ 90/4/28، پیوست 5).

ب - صادرات :

2-5- مسئولین گمرکات اجرایی باید با پیگیری به موقع اعلام خروج کالاهای موضوع پروانه های صادراتی گمرکات داخلی و در صورت عدم خروج در مهلت مقرر، اقدام لازم برابر بخشنامه های ابلاغی را بعمل آورند. (بخشنامه های شماره 129095 مورخ 89/2/18، شماره 74118 مورخ 89/6/22 و 56/71/437/6924/32208 مورخ 90/4/13 دفتر صادرات، پیوست 6).

2-6- مسئولین گمرکات اجرایی در تعیین دقیق ارزش کالاهای صادراتی به منظور جلوگیری از اعلام ارزش غیرواقعی نظارت کامل داشته باشند.

2-7- دقت لازم در انجام تشریفات صادرات عین کالای وارده یا کالاهای تولید شده از محل مواد اولیه وارداتی (اعم از ورود موقت و ورود قطعی) از سوی گمرکات بعمل آید.

ج - واردات

2-8- دقت و نظارت بر اظهار صحیح کالاهای وارداتی برابر بند ه ماده 2 قانون امور گمرکی و عدم پذیرش اظهار کلی و ناقص و مجمل مورد توجه جدی قرار گیرد. (بخشنامه شماره 22/1/253/42242 مورخ 90/3/2 ریاست کل، پیوست 7)

2-9- مسئولین گمرکات اجرایی موظفند از تاریخ 1390/7/1 موضوع عدم ارائه تسهیلات اختیاری (ضمانت نامه بانکی و ...) در چارچوب قوانین و مقررات موجود به **اشخاص متخلف** و دارای سابقه سوء را مورد توجه قرار دهند. این موضوع در گمرکات اجرایی اطلاع رسانی شود. لیست متخلفین گمرکی متعاقباً از سوی دفتر آمار و فناوری اطلاعات و ارتباطات اعلام می شود.

2-10- جلوگیری از ترخیص کالاهای مشمول بند 12 ماده 40 قانون امور گمرکی مورد توجه قرار گیرد .

2-11- پیگیری به موقع تعهدات و تضمین های مأخوذه از بابت ورود موقت ماده 12 قانون مقررات صادرات و واردات و ماده 24 آئین نامه اجرایی آن و وصول به موقع حقوق دولت تأکید می شود. (بخشنامه شماره 260248 مورخ 88/11/17 ریاست کل، پیوست 8).

2-12- نظارت و انطباق کالاهای اظهاری در زمان بارگیری و بهنگام خروج از گمرکات مورد توجه قرار گرفته و نرم افزار ماده 14 قانون امور گمرکی در درب خروج گمرکات اجرایی نصب و راه اندازی شود (بخشنامه شماره 52/102/11/28319 مورخ 90/2/14 معاونت حقوقی، پیوست 9)

2-13- مسئولین گمرکات در تعیین و اعمال جرائم گمرکی (موضوع مواد 268 و 269 و ... آ.ا.ق.ا.گ) متناسب با نوع و میزان تخلف به نحوی که جنبه بازدارندگی داشته باشد را مورد توجه قرار دهند.

3- پیگیری دقیق پرونده های متشکله قاچاق :

3-1- نظارت بر تشکیل و پیگیری پرونده های مهم و کلان قاچاق از جمله رعایت مفاد بخشنامه شماره 214782 مورخ 88/9/23 دفتر حقوقی (پیوست 10)، مورد تأکید می باشد.

3-2- بررسی و رسیدگی دوره ای پرونده های قاچاق سنواتی بویژه پیگیری اجرای دادنامه های قطعی یافته ضروری می باشد. (بخشنامه شماره 17290 مورخ 88/1/31 معاونت حقوقی، پیوست 11)

3-3- اهمیت و جدیت لازم در دفاع از پرونده های مطروحه در مراجع قضایی و شعب تعزیرات حکومتی توسط کارشناسان حقوقی و در صورت لزوم در معیت کارشناس امور گمرکی صورت پذیرد.

3-4- اعمال دقیق و جدی ماده 30 قانون امور گمرکی نسبت به مرتکبین قاچاق کالا (قطعیت یافته) مدنظر قرار گیرد. (بخشنامه شماره 51/220/35/514/261257 مورخ 86/9/27 دفتر ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات، پیوست 12).

3-5- با تشکیل کمیته ای در ستاد گمرک ایران (متولی معاونت حقوقی) نسبت به آسیب شناسی پرونده های قاچاق کالاهای مکشوفه در مبادی گمرکی اقدام و راهکارهای مناسب جهت پیشگیری اتخاذ گردد.

4 - اشراف کامل نظارتی و آماری بر عملکرد :

4-1- مسئولین گمرکات با تجزیه و تحلیل ماهانه آمار عملکرد حوزه تحت مسئولیت به ویژه در حوزه واردات، صادرات و ترانزیت، هرگونه تغییرات حادث شده را به دقت بررسی و تمهیدات و پیش بینی های لازم جهت بهبود امور و پیشگیری از بروز هرگونه تخلف را اتخاذ نمایند و در صورت بروز هرگونه مشکل، بدو اضمن رسیدگی و اعمال مدیریت، در موارد لزوم مراتب را جهت بررسی جامع تر و آسیب شناسی به مسئولین مافوق گزارش نمایند.

4-2- مسئولین گمرکات در جهت جلوگیری از رسوب کالاهای قاچاق در انبارهای قضائی ترتیبی اتخاذ نمایند تا با بررسی ماهانه آمار پرونده های متشکله قاچاق، کالاهای موجود در انبارها (با لحاظ مدت زمان رسوب کالا) میزان جریمه وصولی، میزان جرائم محکومیت یافته مشخص و در جهت تسریع در رسیدگی مراتب را با طرح مشکلات در کمیسیون ها و مراجع ذیربط استانی، پیگیری جدی نمایند و در صورت لزوم و اهمیت موضوع جهت اقدامات ویژه و خاص مراتب را به معاونت حقوقی گمرک ایران منعکس نمایند.

4-3- راه اندازی سامانه جامع قضایی در گمرکات مربوطه توسط دفتر آمار و فناوری اطلاعات و معاونت حقوقی.

4-4- راه اندازی سامانه جامع مسافری در گمرکات مربوطه توسط دفتر آمار و فناوری اطلاعات و معاونت امور گمرکی.

4-5- رعایت مواد 31 آیین نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات و 55 آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی در مورد رویه مسافری.

4-6- رعایت مفاد قانون ساماندهی مبادلات مرزی و آیین نامه اجرایی آن و مصوبات ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز در خصوص نحوه ترخیص و میزان معافیت کالای ملوانان و مرز نشینان.